

Asia: VN/16276/2024

Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Sujuvoittaako ehdotus ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä riittävällä tavalla ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen tavoite 1 000 ampumaradasta vuosikymmenen loppuun mennessä?

-

Onko ympäristönsuojelulakia tarpeen soveltaa ehdotuksen mukaisesti ampumaratalain soveltamisen ohella?

-

Onko tehtävien siirtämisen seurauksena tarpeen muuttaa valtioneuvoston ohjesääntöä ehdotuksessa kuvatulla tavalla?

-

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta?

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa esityksestä Ampumaratalaiksi. Nammo Lapua Oy haluaa lausua esitykseen liittyen seuraavaa:

Nammo Lapua Oy kannattaa hanketta erillisestä Ampumaratalaista ja ampumaratoja säätelevän lainsäädännön keskittämistä pääasiallisesti tai kokonaan yhden lain eli Ampumaratalain alaisuuteen, kun se nyt on usean erillisen lain ja asetuksen alaisuudessa.

Ampumaratojen määrällä, saavutettavuudella ja niillä tapahtuvalla toiminnalla on erittäin suuri merkitys patruunaliiketoiminnalle, koska valtaosa laukausmäärästä tapahtuu nimenomaan ampumaradoilla. Tähän merkittävään käyttömäärään kytkeytyy myös suora vaikutus Suomen puolustuskykyyn ja huoltovarmuuteen.

Koska lakiesityksessä monessa kohdassa viitataan lakiin liittyvään asetukseen, jota ei ole vielä nähtävillä, on lain käytännön vaikutuksia vaikea arvioida tässä vaiheessa. Asetukseen kirjattavat yksityiskohtaisemmat vaatimukset ja määräykset ratkaisevat pitkälti kuinka paljon uusi Ampumaratalaki helpottaa, selkeyttää ja nopeuttaa uusien ampumaratojen perustamista, sekä turvaa olemassa olevien ratojen toiminnan. Tämän vuoksi Nammo Lapua Oy keskittyy tässä lausunnossaan yleisiin huomioihin ja huolen aiheisiin, joihin toivomme Sisäministeriön kiinnittävän huomiota. Ampumaratojen teknisten vaatimusten ja nykylainsäädännön ongelmakohtien osalta Suomessa SAL ja muut siviiliratoja edustavat liitot sekä Ampumaratojen ympäristölupahanke ovat tuottaneet paljon tarkkaa ja hyödyllistä tietoa. Tätä kannattaa lainsäädäntöhankkeessa hyödyntää.

1. Lakiesityksessä ampumaradat on jaettu kanteen luokkaan: vähäiset ampumaradat (alle 100 000 laukausta vuodessa) ja muut ampumaradat (yli 100 000 laukausta vuodessa). Suomessa on runsaasti pienten (ja hyvin pienellä budjetilla toimivien) ampuma- ja metsästysseurojen ylläpitämiä pienen kuormituksen omaavia ratoja, joita käytetään lähinnä aseiden kohdistuksiin, pienimuotoiseen ampumarajoitteluun ja mahdollisesti pienimuotoisiin kilpailuihin. Tällaisille radoille tulisi harkita kolmatta luokkaa ja huomattavasti kevennettyä menettelyä esim. Ruotsin mallin mukaan. Laukauskanta tällaisella radalla voisi olla rajoitettu esimerkiksi 5 000 laukaukseen vuodessa keskisyrtytteisillä patruunoilla, pienoiskiväärin ja -pistoolin patruunoilla voitaisiin tietyin ehdoin sallia toiminta ilman laukauskantojen rajoittamista niiden haitta-aineiden ja melupäästöjen määrän vähäisyyden vuoksi.
2. Lakiesityksessä olevien vähäisen ja tavanomaisen ampumaradan lupamenettelyjen ero ei oikein tule esille lakiesityksestä. Lausuttavan aineiston perusteella molemmissa menettelyissä vaaditaan samanlaiset selvitykset, lausunnot ja lupamenettelyt. Näillä tulisi olla selvä ero vaadittavissa selvityksissä joko laissa tai siihen liittyvässä asetuksessa. Lisäksi menettelyihin tulisi pyrkiä tekemään eroa esim. viranomaistoiminnan nopeuttamiseksi.
3. Ampumaratalakiin (tai asetukseen) tulisi mahdollisimman selkeästi listata mitä selvityksiä minkäkin tasoisen radan lupahakemukseen tulee liittää, jotta hakija jo lähtötilanteessa osaa arvioida omien resurssiensa riittävyyden ja syntyvät kustannukset.
4. Ampumaratalakiin (tai asetukseen) tulisi mahdollisuuksien mukaan kirjata myös ehdot, joilla lupa voidaan myöntää. Tällöin hakija voisi jo lähtötilanteessa arvioida kannattaako lupaa lähteä hakemaan.
5. Asianosaiset ja valittamiseen oikeutetut tulisi rajata, jotta ampumaradan perustaminen ei viivästyisi vuosia ilman perusteltua syytä.
6. Sallitut haitta-aineiden pitoisuudet ja melupäästöt tulisi määritellä selkeästi laissa tai asetuksessa ja todeta, että niiden alittuessa toiminta voi jatkua ja valitusperustetta ainakaan näiltä osin ei ole. Lisäksi näiden selvittämiseen käytettävät menetelmät tulisi määritellä yksiselitteisesti.
7. Kirjaus siitä, että ”Tätä lakia ei sovelleta: 4) ympäristölle ja terveydelle aiheutuvien haittavaikutusten ehkäisemistä ja valvontaa lukuunottamatta ampuma-aselain (1/1998) 14 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuun elinkeinotoimintaan luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa toiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen”, on teollisuuden kannalta toivottu muutos ja yhdenmukaistaa ja selkeyttää näiden testiratojen lupamenettelyä.

Kleimola Nina
Nammo Lapua Oy